

HOOR JE MIJ? ZIE JE MIJ?

Heb jij dat gevoel wel eens? Dat iedereen je ziet maar toch voel je je ongezien? Of dat niemand je hier en nu kan zien en toch is het ongezien dat jij ziet, dat jij bent. Ongezien is het dat jij er bent. Je bent ongezien, je bent uniek! Er is een verschil tussen ongezien zijn en je ongezien voelen. Dat jij ongezien bent is mooi, het is een erkenning voor wie je bent. Je ongezien voelen is echter een pijnlijke zaak. Je wil wel gezien worden, maar het voelt alsof niemand je opmerkt, het is als het ware een ontkenning voor wie je bent. Alsof het niet uitmaakt of je er nu wel of niet bent, ook al ben je nog zo uniek. Ieder mens wil gehoord en gezien worden. Ieder mens wil ergens bij horen, deel zijn van een geheel, een gemeenschap, een familie, een land, een vereniging, een religie. Ieder mens wil bij zijn naam genoemd worden. Iedereen wil iemand zijn.

Ongezien en toch ongezien

Sinds maart 2020 is ons leven niet meer hetzelfde. De corona-epidemie heeft ons leven overhoop gehaald, onze plannen zodanig in de war geschopt zodat we het nu nog voelen. Het heeft ervoor gezorgd dat we wat minder onbevangen zijn en ook dat we wat nederiger zijn geworden. Herinner je je de beelden van paus Franciscus die op een regenachtige avond in maart de belangrijkste katholieke zegen 'Urbi et Orbi' uitsprak op een leeg Sint-Pietersplein? 'Een duisternis is over onze straten gevallen', zo sprak de paus. En toch het geloof dat we er samen door zouden komen. Het was ongezien! Dat lasen we in de media, uniek in de geschiedenis. Ongezien dat ons leven zo tot stilstand kwam om alle prioriteit te geven aan de volksgezondheid. Velen van ons voelden zich in deze dagen ongezien. Elkaar ontmoeten ging niet, alleen op schermen konden we elkaar zien. We mochten geen grootouders bezoeken, of andere dierbaren. Dat deed pijn. Zoals het ook pijn deed dat je je soms heel eenzaam kon voelen. Onbegrepen misschien. Op het moment dat jij een luisterend oor nodig had omdat je het lastig had met de situatie, waren er misschien mensen om je heen die je moed wilden inpraten door te zeggen dat het voor anderen nog erger was dan voor jou. Ja, dat zag jij ook wel, maar op dat moment had je er helemaal niets aan. Je voelde je ongezien en ongehoord.

Maar ook voor of na de corona-crisis zijn er momenten van ongezien zijn. Denk aan een jongere die wordt gepest op school. Het wordt wel opgemerkt, maar niemand lijkt er zich druk over te maken. Die enkeling die zich wel bekommert, zal er niets van durven zeggen uit angst het volgende slachtoffer te zijn. Er zijn veel ongeziene mensen in armoede, wereldwijd. Ze willen kansen op een beter leven, maar niemand die er naar omziet. Zeker niet in tijden wanneer veel mensen in moeilijkheden verkeren. Paus Franciscus roept in zijn encycliciek 'Laudato Si' op om zowel de schreeuw van de aarde als van de arme te horen. De twee gaan immers vaak hand in hand. Ik zou er bij durven toevoegen dat we eerst de schreeuw in onszelf moeten horen om vervolgens die van de ander te kunnen horen. Pas wanneer we eigen noden, angsten en verlangens kunnen herkennen en erkennen, onder ogen kunnen zien, pas dan kunnen we helder omzien naar de ander.

Heb medelijden met mij

Door ruimte te maken in onszelf kunnen we de ander veel beter horen en veel beter zien. Pas dan zijn we daadwerkelijk in staat om de schreeuw van de noodlijdenden te horen. Wanneer we te veel met onszelf bezig zijn, horen en zien we de ander niet. In het Marcusevangelie staat een verhaal over Bartimeüs, een blinde bedelaar. (Mc 10,46-52). Verstoten en verlaten stel ik me hem

voor. Ondanks dat hij ongezien ter wereld kwam, als uniek mens, iemand met talenten en mogelijkheden werd hij door niemand gezien en zelf kon hij ook niet zien. Niemand die echt naar hem omkijkt, behalve dat hij wat aalmoezen krijgt om te kunnen eten en drinken, om van zijn gezeur af te zijn en omdat het hoorde om iets te geven. Bartimeüs lijkt zijn leven al op te hebben gegeven. Hij verwacht er niet veel meer van. Hij hoopt dat de mensen hem eten en drinken geven, maar daar blijft het bij. Maar dan hoort Bartimeüs over Jezus! 'Wat een kans, die Jezus zou mij wel eens kunnen helpen!' Luidkeels begon Bartimeüs te roepen, alsof zijn leven er letterlijk van afhing. Alsof hij plots geen genoeg meer nam met overleven, maar een vurig verlangen voelde om te leven. Dat verlangen alleen al kan Jezus bewerkstelligen zonder niet eens iets te doen. De mensen rondom Bartimeüs snauwden hem toe dat hij zijn mond moest houden. 'Wie denkt die blinde wel niet wie hij is? Hij krijgt iedere dag toch wat aalmoezen om te kunnen eten en drinken. Hij zou ons daarvoor dankbaar moeten zijn in plaats van daar te gaan zitten roepen.' Mensen klinken misschien bot, maar ondertussen worden ze overmand door machteloosheid. Bovendien heerst nogal eens het idee dat het mensen hun eigen schuld is wanneer ze in armoede zijn geraakt. Zo vergaat het de armen in onze samenleving ook nog al eens. 'Als je echt wil, kun je altijd werken. Sommige mensen willen nu eenmaal niet geholpen worden. Ze krijgen toch een uitkering? Ze krijgen toch medische zorg of voedselhulp? Meer kunnen we toch niet doen? Een beetje dankbaarheid zou wel passend zijn.' Mensen willen wel geven, willen zich wel inzetten, maar willen daarna ook gelijk resultaat zien. Het is een manier om de vreselijke machteloosheid niet onder ogen te hoeven zien.

Houd moed, sta op, Hij roept u!

Maar dan gebeurt er iets opvallends. Jezus zegt tegen de omstaanders dat ze Bartimeüs bij Hem moeten roepen. Ze doen dat met de woorden: *Houd moed, sta op, Hij roept u!* In plaats van op de bedelaar neer te kijken en te zeggen dat hij zijn mond moet houden, geven de omstanders na het gebod van Jezus een hele krachtige drievoudige aanmoediging aan Bartimeüs. Moed houden, opstaan, want Hij roept u! Jezus geeft hoop waardoor de omstaanders zien hoe en waar ze een steentje kunnen bijdragen en Bartimeüs gaat geloven in zijn eigen kracht. Jezus doet eigenlijk niet heel veel, Hij geeft kracht waardoor mensen zelf in staat zijn om te handelen. Jezus zegt niet wat goed is voor Bartimeüs, Hij vraagt hem wat hij nodig heeft. Jezus doet aan empowerment en niet aan paternalisme. De blinde bedelaar zat vast, hij geloofde niet dat zijn situatie er beter op kon worden. Dorpsgenoten van Bartimeüs geloofden ook niet dat zijn situatie er beter op kon worden. Ze deden wat ze konden, dachten ze. Jezus liet zien dat er veel meer mogelijk was, Hij gaf zoveel kracht. Het onvoorstelbare wordt dan mogelijk. Bartimeüs, de man waar niemand naar omkeek en plots weer zichtbaar werd. De man die niet zag en weer ging zien. Vanaf nu ook de ander kon leren zien. Hij leerde om zelf zijn leven in handen te nemen, en vervolgens ging Bartimeüs Jezus volgen. Bartimeüs die moed moest houden, die opstond en die geroepen werd door Jezus. Een onvoorstelbare kracht moest Bartimeüs hebben gevoeld. De kracht waardoor hij het leven weer letterlijk onder ogen durfde te zien en antwoord kon geven op Jezus die hem geroepen heeft. Makkelijk zou het niet altijd zijn, maar het vertrouwen was er!

Geloven dat het anders kan.

De schreeuw van de arme heeft niet alleen te maken met mensen die geen geld op hun bankrekening hebben staan. Mensen kunnen soms zo vast komen te zitten in een bepaalde situatie dat ze geen mogelijkheden meer zien tot verandering. Je wil wel veranderen, maar je weet niet hoe. Soms kan het al helpen om de dingen vanuit een ander perspectief te bekijken. Wanneer Bartimeüs durfde hopen op Jezus, veranderde heel zijn leven. Om echt te kunnen zien moeten we soms wat meer naar buiten gaan. Op exposure: zonder specifiek doel door de stad wandelen en ontvankelijk zijn voor alles wat je tegenkomt. Dat leert ons soms zoveel meer dan de (nieuws)berichten op tv en op sociale media. De dingen worden er vaak voorgesteld alsof ze te mooi zijn om waar te zijn. Of je wordt juist overdonderd door berichten met slecht nieuws waardoor het moeilijk is om moed te houden. In die zin zit Bartimeüs ook een beetje in ons allemaal. Soms zijn we blind en zitten we vast in een situatie. Om de ander echt te zien en te horen, moeten we naar buiten gaan. Pas dan kunnen we in gesprek gaan en luisteren naar wat de ander nodig heeft. Pas dan kunnen we een idee krijgen wat we echt voor de ander kunnen betekenen. Laten we elkaar daar bij helpen en zeggen: Houd moed, sta op, Hij roept u!

VRAGEN TER OVERWEGING

- Herken je Bartimeüs in jezelf? Waar ben jij soms blind voor?
- Wanneer was je eerder een van de omstaanders? Voelde je je blind? Machteloos?
- Hoe ga jij om met bedelaars op straat?
- Wanneer gebeurde er bij jou het onvoorstelbare?
- Wanneer zei jij eens aan iemand: 'Houd moed, sta op, Hij roept u'?
- Wanneer kon je zelf juist deze woorden gebruiken?